

Український державний університет залізничного транспорту

Затверджено
на засіданні кафедри економіки та
управління виробничим і комерційним
бізнесом
прот. № 1 від 18.09.2023р.

СИЛАБУС З ДИСЦИПЛІНИ

УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ

I семестр 2023-2024 навчального року

освітній рівень другий (магістр) галузь знань 07 Управління та адміністрування спеціальність 076 Підприємництво та торгівля освітня програма: - Підприємництво (П)

Час та аудиторія проведення занять: Згідно розкладу - <http://rasp.kart.edu.ua/>

Команда викладачів:

Лектор: Уткіна Юлія Миколаївна

Контакти : <i>utkina_um@kart.edu.ua</i>
--

Години прийому та консультацій: вівторок та п'ятниця 11:00-12:20

Харків-2023



УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ

І семестр 2023-2024 курс силабус

Команда викладачів:

Лектор: Уткіна Юлія Миколаївна

Контакти : ytkina_um@kart.edu.ua

Години прийому та консультацій: вівторок та п'ятниця 11:00-12:20

Управління проектами є однією з управлінських дисциплін нашого часу, що швидко розвивається. В умовах сучасної економіки, коли конкуренція у всіх областях постійно зростає, а тривалість життя окремих товарів невпинно скорочується, застосування технологій управління проектами є необхідним для успішного функціонування кожного підприємства.

Бізнес в усьому світі все більше набуває проєктний характер. Згідно з американською статистикою практично третина світової економіки пов'язана з проєктною діяльністю. Досвід Німеччини, Японії, США, Великобританії свідчить про те, що концепція управління проектами є потужним засобом економічного розвитку і виходу з кризи, методом вирішення великих виробничих, наукових і соціальних проблем.

Реалізація проєктів більшості сучасних підприємств є невід'ємною і стратегічно важливою частиною їх діяльності, оскільки проєкти тісно пов'язані як з основним виробництвом, так і з вдосконаленням системи управління. Управління проєктом являє собою цілеспрямований процес досягнення цілей при обмеженнях на фінансові, матеріальні, людські, часові та інші ресурси. Методи проєктного управління роблять бізнес прозорим і легко керованим і дозволяють реалізовувати проєкти в максимально стислі терміни при обмежених ресурсах.

Ця тенденція простежується і в Україні. Зростаюча складність економічних процесів, збільшення числа суб'єктів управління, нестійке функціонування економіки, різке скорочення державних інвестицій, висока інфляція ведуть до того, що в даний час потрібні проекти, які реалізуються в мінімальні терміни і приносять максимальний прибуток. Саме тому потрібна організація проектної діяльності.

В останні роки в Україні технології проектного управління отримали значний розвиток, який пов'язаний як з використанням сучасних підходів в області проектного управління, так і з використанням автоматизованих систем управління проектами. Методологія та засоби управління проектами широко використовуються в сферах проектноорієнтованої діяльності, особливо при створенні нових продуктів і послуг, при цілеспрямованих змінах в рамках окремих організацій і компаній.

На сьогоднішній день з основами проектної діяльності повинен бути знаком будьякий фахівець в сфері економіки та управління, оскільки саме успішні проекти сприяють розвитку організацій, стають найважливішим інструментом досягнення її стратегічних цілей, особливо в умовах жорсткої конкуренції. В даний час в українському бізнесі існує значний попит на професійних фахівців в області проектного управління. Не залишається сумнівів, що проектне управління також як і професія керівника проектів має велике майбутнє.

Курс має на меті сформувати та розвинути наступні компетентності студентів:

ЗК1 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації

ЗК3 Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК4 Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК5 Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ФК1 Здатність розробляти та реалізовувати стратегію розвитку підприємницьких структур.

ФК3 Здатність до ефективного управління діяльністю суб'єктів господарювання в сфері підприємництва.

ФК4 Здатність до вирішення проблемних питань і прийняття управлінських рішень у професійній діяльності.

ФК5 Здатність до ініціювання та реалізації інноваційних проектів в підприємницькій діяльності.

Чому ви маєте обрати цей курс?

Курс «Управління проектами» відноситься до блоку професійної підготовки магістрів зі спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» освітньої програми «Підприємництво» та є одним з опорних курсів за фахом, ефективне засвоєння якого забезпечує достатні компетенції для виконання професійної діяльності в умовах діючого виробництва на підприємстві. Реалізація цієї задачі висуває відповідні вимоги до підготовки навчально-методичного забезпечення курсу, серед яких основними є: відповідність змісту освітньо-професійній програмі стандарту вищої освіти, простота засвоєння та зрозумілість матеріалу, логіка побудови змісту, можливість самостійно набути необхідні компетенції для їх реалізації у практичній діяльності.

Якщо вас цікавить підвищення надійності досягнення поставлених цілей в заплановані терміни, з необхідною якістю і в рамках бюджету, ви хочете дізнатися яким чином ефективна реалізація проектів стає ключовим фактором успіху бізнесу, прагнете навчитися планувати та

впроваджувати принципи управління проектами при організації своєї діяльності, тоді вам просто обов'язково варто йти на цей курс!

Третина змісту курсу присвячена вивченню концептуальних основ управління проектами, а дві третини курсу охоплюють вивчення функцій та підсистем управління проектами. Управління проектами має свою специфіку і вимагає наявності у менеджерів і учасників проектних команд спеціальних навичок і знань.

Команда викладачів і ваші колеги будуть готові надати будь-яку допомогу з деякими з найбільш складних аспектів курсу по електронній пошті і особисто - у робочий час.

Організація навчання

Цей курс, який вивчається з вересня по грудень, дає студентам глибоке розуміння принципів проектної діяльності та основ управління нею, затвердження в економічній і соціальній практиці проектного мислення.

Курс складається з однієї лекції на тиждень і одного практичного заняття раз на тиждень. Він супроводжується текстовим матеріалом, презентаціями, груповими та індивідуальними завданнями. Студенти матимуть можливість застосовувати отримані знання та вирішувати практичні завдання протягом обговорень в аудиторії та розробки індивідуального проекту.

Практичні заняття курсу передбачають виконання групових завдань, розв'язання кейсів з управління проектами, а також розробку власних проектів та їх презентацію в кінці курсу. Виконання завдання супроводжується зануренням у суміжні дисципліни, що доповнюють теми, та формує у студента інформаційні та комунікативні компетентності.

Ресурси курсу

Інформація про курс розміщена на сайті Університету (<http://kart.edu.ua>), включаючи навчальний план, лекційні матеріали, презентації, завдання та правила оцінювання курсу).

Додатковий матеріал та посилання на електронні ресурси доступні на сайті Університету у розділі «дистанційне навчання» поряд із питаннями, над якими необхідно поміркувати під час підготовки для обговорення в аудиторії. Необхідна підготовка повинна бути завершена до початку наступної лекції. Ви повинні бути готовими до дискусій та мозкових штурмів – ми хочемо знати, що ви думаєте!

Приклади питань для обговорення доступні на слайдах відповідних презентацій. Ось деякі з них:

- 1) Які економічні, організаційні, технологічні й геополітичні зміни у світі обумовлюють зростання ролі управління проектами в сучасних умовах?
- 2) Охарактеризуйте переваги, недоліки, умови застосування основних показників оцінки ефективності проекту.
- 3) Чому проведення структуризації є необхідним в управлінні проектами? Розкрийте методологічні основи структуризації проекту.
- 4) Якими будуть ваші рекомендації та ваше бачення щодо застосування проектного підходу на транспорті?

Лекції та практичні заняття

Список основних лекцій курсу наведений нижче. Пильнуйте за змінами у розкладі.

Денна форма навчання

Тиж-день	Кільк. годин	Тема лекції	Кільк. годин	Тема практичних занять
1	2	1. Загальна характеристика управління проектами Історія розвитку управління проектами. Поняття проектів. Класифікація проектів. Контекст проекту. Учасники проекту.	2	Концепція управління проектами: сутність, особливості, перспективи
2	2	2. Модель управління проектом Сутність системи управління проектами. Принципи управління. Цілі і функції управління проектами. Процеси управління проектами. Характеристика моделі управління проектами. Управління проектами на підприємствах транспорту та підприємствах залізничного транспорту.	2	Світовий досвід управління проектами. Проекти економічного і соціального розвитку України. Моделі управління проектами у галузі залізничного транспорту
3	2	3. Обґрунтування доцільності реалізації проекту Життєвий цикл проекту. Розробка концепції проекту. Оцінка життєздатності і можливості фінансової реалізації проекту.	2	Техніко-економічне обґрунтування проектів
4	2	4. Оцінка ефективності інвестиційних проектів Загальна схема оцінки ефективності проектів. Основні показники ефективності проектів. Комерційний аналіз проекту. Аналіз бюджетної ефективності проекту. Аналіз економічної ефективності проектів. Аналіз альтернативних проектів. Аналіз проектів різної тривалості.	2	Розрахунок оцінки ефективності інвестиційних проектів
5	2	5. Організаційні структури управління проектами Організаційна структура і система взаємин учасників проекту. Організаційна структура і зміст проекту. Організаційна структура проекту і його зовнішнє оточення. Загальна послідовність розробки і створення організаційних структур управління проектами.	2	Характеристика організаційних структур управління проектами

6	2	6. Планування проєкту Загальні підходи до планування проєктів. Структуризація проєктів. Типові помилки планування. Рекомендації по оцінці часу, витрат і ресурсів.	2	Характеристика методів планування в управлінні проєктами. Структуризація проєкту
7	2	7 Основи сітьового і календарного планування (Ч.1) Загальна характеристика і види сіткових графіків. Типи обмежень проєктів. Термінологія і основні правила розробки сіткового графіка. Принципи побудови і аналізу сіткових графіків	2	Розробка сітьового графіку.
Модульний контроль №1				
8	2	8 Основи сітьового і календарного планування (Ч.2) Помилки сіткової логіки. Оптимізація сіткових графіків. Скорочення часу виконання проєкту.	2	Методи розбудови сітьових графіків в управлінні проєктами
9	2	9. Планування ресурсів і витрат. Складання бюджету проєкту Джерела ресурсного забезпечення проєкту та їх вибір. Оптимізація недостатньої кількості ресурсів.	2	Складання бюджету проєкту
		Планування витрат. Методи оцінки витрат. Поняття та порядок складання проєктного бюджету.		
10	2	10. Контроль виконання проєкту Завдання контролю виконання проєкту. Методи контролю. Контроль бюджету проєкту. Вимірювання і аналіз показників виконання проєкту. Управління змінами в проєктах.	2	Контроль виконання проєкту
11	2	11. Управління проєктними ризиками Поняття ризику та невизначеності. Класифікація ризиків. Методи аналізу і оцінки ризиків інвестиційних проєктів. Управління проєктними ризиками.	2	Оцінка ризиків інвестиційних проєктів. Організація робіт з управління ризиками
12	2	12. Управління якістю проєктів Система управління якістю проєкту. Планування якості проєкту. Забезпечення якості. Витрати на забезпечення якості проєкту. Контроль якості проєкту.	2	Оцінка якості проєкту

13	2	13. Формування і розвиток проєктної команди Основні підходи до формування команди. Організація ефективної діяльності команди. Управління персоналом команди. Розвиток команди проєкту. Управління конфліктами в проєктах.	2	Психологічні аспекти проєкт-менеджменту. Управління проєктною командою.
14	2	14 Проєктне фінансування Джерела і організаційні форми фінансування проєктів. Світова практика організації фінансування інвестицій. Організація проєктного фінансування. Переваги і недоліки проєктного фінансування. Організація проєктного фінансування проєктів у галузі залізничного транспорту	2	Проєктне фінансування. Особливості залученні інвестицій у фінансування проєктів залізничної галузі
Модульний контроль №2				
15	2	15. Управління інформаційним зв'язком у проєкті. Міжкультурний менеджмент проєктів Сутність та зміст управління комунікаціями. Планування інформаційного зв'язку. Загальна характеристика автоматизованих систем управління проєктами. Оцінка мотивації міжнародних проєктів.. Крос-культурний аналіз. Висновки про роботу в різних культурах.	2	Управління комунікаціями проєкту. Особливості впровадження інформаційних систем управління проєктами. Міжкультурний менеджмент проєктів
Іспит з дисципліни				

Правила оцінювання

При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) студента, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до національної шкали (5, 4, 3,) та шкали ECTS (A, B, C, D, E)

Визначення назви за державною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C

ЗАДОВІЛЬНО - 3	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Завдання на самостійну роботу:

- Студентам пропонується розробити власний інвестиційний проєкт впродовж семестру. За вчасне та вірне виконання завдання нараховується **20 балів до поточного модульного контролю**. Необхідний обсяг виконання завдання складає 50% на перший модульний контроль і 100% на другий модульний контроль. Перебіг поточного виконання завдання та питання для обговорення надсилаються на e-mail викладача або перевіряються ним особисто.

- Студенти мають прорецензувати одну роботу іншого студента або групи впродовж семестру очно та висловити свої критичні зауваження.

основні розділи проєктів	
1	Обґрунтування доцільності реалізації проєкту.
2	Оцінка ефективності інвестиційного проєкту.
3	Календарний план проєкту.
4	Планування ресурсів і витрат. Складання бюджету проєкту.
5	Управління проєктними ризиками.

Ступінь залученості:

Мета участі в курсі – залучити вас до дискусії, розширити можливості навчання для себе та дати вам ще один спосіб перевірити свої погляди на питання управління преєктами. Участь буде оцінюватися на основі кількості та вірності ваших відповідей. Питання, хоча й заохочуються, однак не оцінюються в цьому блоці. Ми намагаємося надати всім студентам рівні та справедливі можливості для підвищення власною залученості. **Максимальна сума становить 20 балів.**

Практичні заняття:

Оцінюються ступенем залученості (до 10 балів) та стислою презентацією виконаного завдання (до 10 балів). Ступінь залученості визначається участю у роботі дискусійного клубу з питань застосування маркетингових Інтернет-комунікацій.

Максимальна сума становить

20 балів.

Модульне тестування:

Оцінюються за вірними відповідями на тестові модульні питання (20 питань в тесті, кожна вірна відповідь оцінюється в 2 бали). **Максимальна кількість становить 40 балів за модуль.**

Іспит:

● Студент отримує іспит за результатами модульного 1-го та 2-го контролю шляхом накопичення балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент становить 100 (до 60 балів поточного контролю та до 40 балів тестування). Середнє арифметичне суми модульних оцінок складає заліковий бал. Якщо студент не погоджується із запропонованими балами він може підвищити їх на іспиті, відповівши на питання викладача (Додаток 1).

Програмні результати навчання:

РН1 Вміти адаптуватися та проявляти ініціативу і самостійність в ситуаціях, які виникають в професійній діяльності.

РН4 Застосовувати бізнес-комунікації для підтримки взаємодії з представниками різних професійних груп.

РН5 Вміти професійно, в повному обсязі й з творчою самореалізацією виконувати поставлені завдання у сфері підприємництва.

РН6 Вміти розробляти та впроваджувати заходи для забезпечення якості виконуваних робіт і визначати їх ефективність.

РН8 Оцінювати продукцію, товари, послуги, а також процеси, що відбуваються в підприємницьких структурах, і робити відповідні висновки для прийняття управлінських рішень.

РН9 Розробляти і приймати рішення, спрямовані на забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання у сфері підприємницької діяльності.

РН10 Вміти вирішувати проблемні питання, що виникають в діяльності підприємницьких структур за умов невизначеності та ризиків.

РН11 Впроваджувати інноваційні проєкти з метою створення умов для ефективного функціонування та розвитку підприємницьких структур.

Команда викладачів:

Уткіна Юлія Миколаївна (<http://kart.edu.ua/kafedra-euvkb-ua/kolectuv-kafedru-euvkbua/utkina-um-ua>) – лектор з питань управління проєктами в УкрДУЗТ. Отримала ступінь к.е.н. за спеціальністю 08.00.04 – «Економіка та управління підприємствами» в УкрДУЗТ у 2010 році. Напрямки наукової діяльності: економіка й організація інноваційної діяльності у промисловості та на транспорті, забезпечення конкурентоспроможності підприємств промисловості та транспортної галузі, управління проєктами, основи підприємництва.

Кодекс академічної доброчесності

Порушення Кодексу академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним. Кодекс доступний за посиланням:

<http://kart.edu.ua/documentu-zvo-ua>

Зокрема, дотримання Кодексу академічної доброчесності УкрДУЗТ означає, що вся робота на іспитах та заліках має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи студенти можуть консультуватися з викладачами та з іншими студентами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, уміннями та навичками. Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у звітах, самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином. У разі спільної роботи з іншими студентами над виконанням індивідуальних завдань, ви повинні зазначити ступінь їх залученості до роботи.

Інтеграція студентів із обмеженими можливостями

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства.

Для інтеграції студентів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій.

Доступ до матеріалів дистанційного навчання з цього курсу можна знайти за посиланням: <http://do.kart.edu.ua/>

Додаток 1

ПИТАННЯ ДО ІСПИТУ З ДИСЦИПЛІНИ УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ

- 1 Історія розвитку управління проєктами
- 2 Поняття проєктів
- 3 Класифікація проєктів.
- 4 Учасники проєкту
- 5 Сутність системи управління проєктами. Принципи управління
- 6 Цілі і функції управління проєктами
- 7 Процеси управління проєктами
- 8 Характеристика моделі управління проєктами
- 9 Життєвий цикл проєкту
- 10 Розробка концепції проєкту
- 11 Структура і сутність проєктного аналізу
- 12 Оцінка життєздатності і можливості фінансової реалізації проєкту
- 13 Загальна схема оцінки ефективності проєктів
- 14 Основні показники ефективності проєктів
- 15 Комерційний аналіз проєкту
- 16 Аналіз бюджетної ефективності проєкту 17 Аналіз економічної ефективності проєктів 18 Аналіз альтернативних проєктів. 19 Аналіз проєктів різної тривалості
- 20 Організаційна структура і система взаємин учасників проєкту
- 21 Організаційна структура і зміст проєкту
- 22 Організаційна структура проєкту і його зовнішнє оточення
- 23 Загальна послідовність розробки і створення організаційних структур управління проєктами.
- 24 Загальні підходи до планування проєктів
- 25 Структуризація проєктів
- 26 Типові помилки планування
- 27 Загальна характеристика і види сіткових графіків
- 28 Термінологія і основні правила розробки сіткового графіка
- 29 Принципи побудови і аналізу сіткових графіків
- 30 Помилки сіткової логіки. Оптимізація сіткових графіків
- 31 Джерела ресурсного забезпечення проєкту та їх вибір
- 32 Оптимізація недостатньої кількості ресурсів
- 33 Планування витрат
- 34 Методи оцінки витрат
- 35 Поняття та порядок складання проєктного бюджету 36 Завдання контролю виконання проєкту
- 37 Методи контролю. Контроль бюджету проєкту
- 38 Вимірювання і аналіз показників виконання проєкту
- 39 Управління змінами в проєктах
- 40 Поняття ризику та невизначеності
- 41 Класифікація ризиків
- 42 Причини виникнення та наслідки проєктних ризиків

- 43 Методи аналізу і оцінки ризиків інвестиційних проєктів
- 44 Управління проєктними ризиками
- 45 Поняття якості в контексті управління проєктами
- 46 Система управління якістю проєкту
- 47 Планування якості проєкту
- 48 Забезпечення якості
- 49 Витрати на забезпечення якості проєкту
- 50 Контроль якості проєкту
- 51 Основні підходи до формування команди
- 52 Організація ефективної діяльності команди
- 53 Управління персоналом команди
- 54 Розвиток команди проєкту
- 55 Мотивація персоналу
- 56 Управління конфліктами в проєктах
- 57 Сутність та зміст управління комунікаціями
- 58 Планування інформаційного зв'язку
- 59 Загальна характеристика автоматизованих систем управління проєктами 60
Проблеми впровадження систем автоматизації управління проєктами